

ДМИТРИЙ БИЛЕНКИН ЖИВИЯТ ПЯСЪК

Превод от руски: Цвета Пеева, 1971

chitanka.info

С кадифено проточено изсвирване трансвеят спря на перона. Дългото тяло на вагона замря. Вълкът скочи през борда. Ноктите му се хлъзнаха по сибролитовата настилка и той се извъртя.

— Трябва да се слиза, както правят всички хора — укорително каза минувачът, в чиито крака се блъсна вълкът.

С три скока вълкът прекоси перона и като светкавица се спусна по стълбата. Долу го облъгнаха толкова миризми, че той се спря. После, навел глава, затича по пътеката, неприятно гладка и до втръсване права.

Градът беше отдясно и отляво, отпред и отзад, отдолу и отгоре. Погледът на вълка се плъзгаше по масивните като скали или ажурни като дървета конструкции на зданията, сводовете, галериите, реките; удостои с внимание и острия връх на Космическата кула, която се извисяваше над аеропокривите, мостовете, висящите градини и движещите се ленти на тротоарите. Вълкът не познаваше града, но погледът му не откри нищо ново. А и не само погледът — зрението не играеше в живота му кой знае каква роля: като всички вълци той повече разчиташе на слуха и обонянието си, особено на последното. Това беше съкровеното му царство, в което човекът се чувствуваше безпомощен. Сел понякога едва се сдържаше да не се разплаче, когато се опитваше да разбере по какъв начин например вълкът я намира в непознатия и многолюден град, а той изобщо не можеше да ѝ обясни, защото и сам не знаеше. Когато търсеше Сел, нещо просто го влечеше нанякъде, предпочиташе един район пред друг, но защо? Тайната не беше само в тънкостта на обонянието, а и в още нещо, близко, но не тъждествено, за което хората отдавна спореха. Ето и сега вълкът следваше избраната посока, уверен, че ще го отведе точно до мястото, където се намира Сел. Самото място имаше съвсем смътни очертания, но това не тревожеше вълка — Сел не го очакваше преди залез.

Край асансьора за долния етаж нямаше никой. Вълкът не се смути. С асансьора можеше и сам да се оправи. Скочи в кабината, изправи се на задните лапи, стигна пулта и с ноктите натисна третото бутонче. Вратичките безшумно се затвориха и асансьорът потегли. Древният страх от капан, както винаги в такива случаи, за миг обзе вълка, но после веднага изчезна.

На долния етаж беше толкова светло и тихо, колкото и на горните, но лапите на вълка усещаха лекото потреперване на почвата,

когато в подземните тунели профучаваха вагоните на метрото, композициите от контейнери или пневмотоварите. Хората не смятаха, че на долния етаж е по-безпокойно, но вълкът беше на друго мнение. Месецът, прекаран в тундрата, си казваше думата и на вълка не се харесаха бученето и вибрацията. Затова той не скочи на тротоарната лента, а провирайки се между минувачите, се запъти към парка. Тук беше по-приятно да тича и защото ги нямаше ония гладки, пружиниращи огледални настилки, които великолепно служат на хората, но не са много удобни за вълчите лапи. Виж, пясъкът е друго нещо.

Сърна надзърна иззад храста и го проследи дълго с поглед. Вълкът дори не се обърна. Той уважаваше законите на града и сърната го знаеше, затова не помръдна от мястото си.

— Ей! — подвикна му някой, когато тичаше край езерото.

Вълкът се спря. От дюната му махаше момиченце на около пет години. Щом вълкът спря, то понечи да слезе по пясъка, но се отказа и се търкулна презглава надолу.

— Здравей, защо не отговаряш! — задъхвайки се, каза то, като ставаше и отърсваше панталонките си.

Герданът, който носеше вълкът на шията си, нямаше нищо общо с обикновените нашийници. Това беше транслатор, който превръщаше дори беззвучните трептения на гласните струни в човешка реч. Трябваше само да се включи. Вълкът вдигна два пъти лапата си. Момиченцето радостно кимна, пръстите ѝ опипаха гердана.

— Сега здравей! — каза вълкът.

— Здравей! — момиченцето произнасяше завалено „р“. Зелените му с червеникави точки очички горяха от нетърпение. — Хайде да играем на Червената шапчица.

— На какво?

Говореше транслаторът и ако не беше клокощещото ръмжене в гърлото, съпровождащо думите, можеше да се помисли, че животното наистина владее човешката реч.

— Какъв си несъобразителен! — момиченцето тупна с крак. — Ще играем приказката за Червената шапчица — за едно момиченце, което отива на гости при баба си, а бабата...

Сега от транслатора се чуваше бучене, защото той превеждаше думите на детето в достъпни за вълка словосъчетания.

— ... И когато момиченцето запитало защо баба ѝ има такива големи зъби, вълкът, който се бил престорил на баба ѝ, отговорил: „За да те изям!“

Вълкът решително поклати глава.

— Не искам. Нека просто да си поиграем.

Лицето на момиченцето се навъси, но след секунда то вече беше на гърба на вълка. Играха дълго, бореха се, търкаляха се, защото и двамата умееха да се наслаждават на играта.

Раздели се с момиченцето ободрен. Тишината на вечерта можеше да измами човек, но вълкът долавяше невидимите сигнали и беше уверен, че след залез времето ще се развали.

Ускори крачка. Още нямаше вятър, но потокът от миризми се усилваше. Дърветата, цветята, тревата миришеха по-иначе, отколкото преди час. Даже стоманата, титанът, електролитът — всички ония безброй материали, създадени от човека, се държаха по-иначе.

Тези промени бяха познати на вълка и съзнанието му не участвуваше в анализирането им. Едно неочаквано отклонение от познатите миризми го накара да забави крачка.

Миришеше на нещо непривично. Миризмата не беше силна, обратно — беше извънредно слаба, но вълкът не бе срещал подобно нещо досега. Съвършено непонятен мирис, който нямаше отношение нито към града, нито към природата. Той наведе муцуна и без да се поколебае, тръгна към пейката, на която седеше мъж към четиридесетте, мургав, с остри черти на лицето. Човекът съзерцаваше разстиляцията се пред него град.

— Какво ме гледаш, приятелю? — вниманието на човека така неочаквано се прехвърли към него, че вълкът се обърка. — Чудно ли ти се струва? Наистина отвикнал съм от тази гледка — ръката посочи хоризонта. — Красиво, нали?

— Красиво — вълкът се съгласи не само от учтивост.

Хората смятаха града за прекрасен и той беше на същото мнение, макар че представата му за красота не съвпадаше с човешката, понеже той не я отделяше от целесъобразността.

— Но стига, всичко това е лирика — каза човекът. — Ти сигурно искаш нещо да ми кажеш. Говори.

Вълкът беше удивен — непознатият проявяваше рядка пронизателност. Прямият въпрос изискваше и пряк отговор.

— У вас има нещо скрито.

— Какво, какво?

Вълкът би се усмихнал, ако можеше. Подсъзнанието на човека изпревари ума. Докато умът му се луташе в догадки за смисъла на въпроса, пръстите трепнаха толкова красноречиво, че вълкът без труд възсъздаде цялостното движение.

— То е във вътрешния джоб на сакото ви.

— Това ли? Това ли имаш предвид?

Човекът извади прозрачна тръбичка, пълна със ситен пясък.

— Да.

— Виж ти! Може би дори знаеш и какво е това?

— И да, и не. Пясък, но непонятен.

— Вярно, откъде ще знаеш. Този пясък е оттам — човекът посочи небето. — От Космоса, от Сириус. Разбра ли? Сатана — така нарекохме планетата — толкова е мрачна и студена. Но пясъкът е златист... Брилянтите в сравнение с него са просто шлак. Нали? Виж как чудно преливат багрите...

Космонавтът извади тапичката и изсипа малко пясък на дланта си. Вълкът едва се сдържа да не кихне — толкова се усили миризмата. Според него освен миризмата в пясъка нямаше нищо особено, понеже вълците не различават цветовете. Обикновени матови, слабо проблясващи песъчинки и нищо друго. От хората той знаеше за съществуването на някакъв особен, прекрасен свят на багрите. Но той не действуваше на сетивата му. Хората не разпознаваха миризмите, за него не съществуваха цветовете. И той бе свикнал, че в това няма и не може да има взаимно разбиране.

Най-сетне човекът престана да съзерцава песъчинките и спомнил си сякаш нещо, някак с недоумение сви рамене.

— Как успя да го подушиш?

С бързи движения той изсипа пясъка обратно, замислено повъртя епруветката в пръстите си, скри я. Широка му длан погали главата на вълка, лицето му стана съсредоточено.

— Да, приятелю, не си прост. Но аз трябва да вървя. Ще ти кажа нещо: колкото и да е красив сатанинският пясък, земният все пак е похубав, защото е земен. Имаш ли още въпроси? Тогава — сбогом.

Човекът стана. Червените отблясъци на залеза се пречупваха в стените на града. Космонавтът за миг задържа погледа си на тях,

тръсна глава, пропъждайки сякаш някаква мисъл, после бързо закрочи по пътеката.

Вълкът не мръдна от мястото. Миризмата не изчезна с тръгването на космонавта, явно някоя песъчинка бе паднала на земята. Вълкът дори можеше да каже къде е, макар че не я виждаше. В главата му се въртяха тревожни мисли. Транслаторът беше, разбира се, голямо постижение, но той неволно мамеше хората, карайки ги да мислят (неспециалистите естествено), че щом вълкът може да общува с хората, то и мисли приблизително като тях. А всичко беше много сложно. Формалните логични съждения бяха чужди на вълка. Отчасти ги заменяше свързването на образите. Въпреки това той си имаше собствена представа даже за Космоса, понеже хората много му бяха говорили за него. Образът на Космоса, изграден в съзнанието му, доста се различаваше от реалния и все пак не беше абсурден. И сега вълкът мислено се обръщаше към него. Нито една миризма досега не бе му се струвала толкова странна. По-точно странна я правеха обясненията на човека. Човекът даде на източника на миризмата точното название, чийто смисъл бе ясен на вълка — пясък. Но миризмата, идваща от песъчинките, противоречеше на определението. Ако на мястото на вълка беше човек, притежаващ същото силно обоняние, лесно би се справил с противоречието — щеше да свърже свойствата на конкретното със свойствата на абстракцията „друга планета“. Но за вълка подобно обяснение бе непостижимо и той не можеше да се отърве от удивлението. Дори изсумтя, забравяйки, че транслаторът веднага ще преведе звуците във възклицанието: „Я виж ти!“

Думите го отрезвиха и му напомниха, че е време да тръгва. Още веднъж наведе муцуна към източника на проклетата миризма. Ако го попитаха какво го безпокои, едва ли би могъл да обясни. Любопитството и любознателността са свойствени и на животните. Загадъчното привлича, защото значението му е непонятно и не е ясно какво предвещава — хубаво или лошо. А за всяко живо същество е важно да знае това. В случая инстинктът надвива страха, внушаван от неизвестното. Любопитството на вълка също беше придружено с безпокойство. Винаги е по-добре да предположиш, че загадъчното е враг.

Появилият се внезапно вятър завъртя прахта под носа на вълка и отнесе източника на миризмата. В същия миг, нещо характерно за

животните, вълкът изключи от съзнанието си тревожните мисли. Нали загадката изчезна, защо да мисли повече за нея. Но това не означаваше, че я забрави. Вълкът никога нищо не забравяше: просто не си струваше да мисли за безполезното. А може ли да има нещо безполезно от отнесената от вятъра песъчинка?

Сега трябваше да подири Сел. Затича на изток от Космическата кула. Инстинктът го водеше като пеленгатор. Светлините бяха навсякъде запалени; зданията блестяха като скъпоценни камъни; градът сияеше, усмихваше се на спускащата се над него тъма. НеЙде оттук наскоро бе минала Сел и той трябваше само да върви по неуловимата следа. След половин час лутане най-сетне следата го отведе до търсената врата.

Вълкът и Сел често се разделяха, защото той не можеше да живее дълго в града, далеч от глутницата, но от това приятелството им не отслабваше. Сел беше зоопсихолог, но вълкът за нея не беше само обект на изучаване. Не беше и домашно животно като кучето, чиято привързаност можеш да извоюваш с мимолетна ласка. Сел виждаше в него личност, толкова дълбока, колкото нея самата, другар, когото обичаш, без да си задаваш въпроса „защо“ и „за какво“.

Щом се навечеряха, Сел каза:

— А сега да си поприказваме.

Това бяха любимите им часове. Сел се настани на дивана, вълкът се разположи до нея. Обикновено в такива минути той й разказваше какво го е удивило или озадачило, после Сел разправяше за своята работа, след това те просто бърбеха и това навлизане в чуждото съзнание най-много привличаше Сел.

Така беше и този път. Вълкът говореше разпокъсано, прехвърляше се от спомен на спомен. Сел повече мълчеше. В черните продълговати зеници на животното трептеше отблясъкът от лампата.

— Може ли мъртвото да стане живо?

— Какво? — сепна се Сел.

— Днес в града подуших нещо непознато. Мъртво. Беше в джоба на един човек. Аз го попитах какво е. Той ми показа пясък и каза: „Пясък.“ И си тръгна. Песъчинка падна. Стана жива.

— Пясъкът е винаги мъртъв.

— Знам. Затова ми е странно.

— Откъде ти хрумна, че песъчинката е оживяла? Почна да мърда ли?

— Не. Миришеше силно.

— Че какво от това?

— Мъртвото бавно променя миризмата си. Растението — по-бързо. Животното — още по-бързо, когато е развълнувано.

— Наистина ли?

— Да.

— И по скоростта в промяната на миризмата ти можеш да различиш камъка от дървото, желязото от пеперудата?

— Да.

— Никога не си ми говорил за това.

— Не си ме питала.

— Това е много, много интересно! Разправяй по-нататък.

— Защо песъчинката стана жива?

— Но тя не може да оживее.

— Оживя.

Сел се надигна. Стори й се, че в очите на вълка се мерна укор: защо така бавно схващаш?

— Разправи ми всичко поред — каза Сел. — Нали и на теб не винаги ти е ясно това, което на мен ми е ясно, така и очевидното за теб на мен не винаги ми е понятно. И тъй, ти тичаше из града... И подуши миризмата на пясъка, който беше в джоба на човека. Откога почна да обръщаш внимание на обикновения пясък?

— Миризмата беше непозната. Човекът обясни, че пясъкът е от Космоса.

— От Космоса?! Тогава е ясно. Не, какво казах, всъщност нищо не ми е ясно. Как изглеждаше пясъкът?

— Като пясък.

— И беше мъртъв?

— Да.

— А когато песъчинката падна...

— Замириса като жива.

— Каза ли го на човека?

— Не. Той си отиде.

— Кой беше този човек?

— От Космоса. От Сириус.

— Той знае ли, че неговият пясък може да става жив?

— Каза: „Това е пясък.“ Много красив. Но не каза, че е жив. Ти защо се разтревожи?

— Защото... Да не грешиш?

— Не мога да греша.

— Да, да, знам... И все пак невероятно... Трябва да помисля.

Тъмните очи на Сел станаха още по-тъмни. Тя седеше неподвижно, но вълкът сякаш я виждаше да тича. Това го безпокоеше, защото не можеше да проумее причината на тревогата, но все пак разбираше, че е по-добре да не я пита. Сел скочи внезапно и както беше боса, изтича до информатора.

— Снимките на участниците в сириуската експедиция — каза тя в микрофона.

След няколко секунди на екрана на информатора се появи нечие лице.

— Той ли е? — Обърна се Сел към вълка.

— Не.

— Този ли е?

На екрана се появиха лица.

— Да — каза най-сетне вълкът.

— Всичко съвпада...

— Не си ми обяснила — реши да напомни вълкът.

— Почакай...

Пръстът ѝ два пъти посегна към бутона, преди да го натисне.

— Викам Борк, геолога на сириуската експедиция. Трябва да е в града. Предайте му... — Сел се запъна, — че го викам по спешна работа.

Вълкът не се учуди, че Сел разговаря с неодушевен предмет, нито че този предмет ще потърси човека, който се намира нейде в града. Не го разбираше, но беше привикнал с това и се отнасяше към предметите от типа на информатора както към дъжда и снега. Но в поведението на Сел, в думите и движенията ѝ той долавяше растяща тревога и това го караше да бъде нащрек.

Няколко минути минаха в мълчание. Най-сетне стената срещу вълка се стопи и стаята сякаш се съедини с друга, по-просторна и ярко осветена. Седящият на бюрото човек вдигна глава. Щом видя

момичето, стана и те се озоваха един срещу друг — тя със сдържано вълнение, той с осанката на непоколебима увереност.

— Извинете, че ви безпокоя — бързо заговори Сел. Ще пристъпя направо към въпроса. Пясъкът, който днес сте показали на вълка, у вас ли е?

— На какъв вълк? — космонавтът гледаше втренчено Сел.

— Ето на този.

— А, на моя сив приятел ли? Сега си спомням. А какво има?

— Това наистина ли е пясък?

— И даже много красив — Борк се усмихна. — Да ви го покажа ли?

Той извади от бюрото познатата на вълка епруветка.

— Прелестен, нали?

— Сигурен ли сте, че е пясък? Да не е колония от живи организми?

— Не, разбира се. Откъде ви хрумна такава мисъл?

— Мина ли през карантината?

— Разбира се. Извинете, но аз все още не разбирам...

— Може би това не е пясък.

Усмивката на Борк угасна. Сел накъсо му разправи всичко.

— Не искам да обидя вашия сив приятел — в гласа на Борк прозвуча ирония. — Но съгласете се, че...

— Вълкът никога не греша във фактите — рязко каза Сел. Веждите на Борк се вдигнаха. — Той може да сгреша в изводите. Но щом казва, че песъчинката се е държала като жив организъм, значи е така.

— Трудно ми е да споря при вашата убеденост. Да допуснем, че диагнозата ми е невярна. Но нима мислите, че сътрудниците от карантината не биха различили минерал от жив организъм?

— От плесен... — тихо го поправи Сел.

— Да, плесен. — Увереността напусна за миг Борк. — Не, не е същият случай. — Гласът му стана твърд.

— Не искате да повярвате ли?

— Не мога да повярвам, че този пясък е жив — Борк размаха епруветката. — Простете, но фантазията на животните...

— Фантазията за съжаление у тях е слабо развита — гласът на Сел прозвуча сухо. — Вълчо, това пясък ли е или не?

— Не мога да го подуша!

— Ах, да! Борк, извинете за нахалството, но ще ви помоля да дойдете тук.

— Къде се намирате? Добре, ще бъда у вас след седем минути.

Стаята на Борк изчезна. Сел въздъхна. Ръката ѝ погали вълка.

— Не ни вярват, вълчо... Та и аз самата не си вярвам.

— Обясни!

— Едва ли ще разбереш. Виж какво, в Космоса се срещат много необикновени форми на живот. Причудливи, странни... Затова всичко, което попада оттам на Земята, се подлага на най-строга проверка. Особено всичко живо. Не винаги живото е опасно. Най-често дори е безвредно. Но веднъж през контрола мина плесен. Отдавна беше, ти още не си бил роден. Стана нещо страшно, едва се справихме. Надявам се, че този път...

— Не исках да те плаша...

— Знам. Сега всичко ще се изясни. Може би греша. А, ето го и Борк... Влизайте!

Борк енергично стисна протегнатата ръка, кимна на вълка и веднага отвори епруветката.

— Е, какво ще кажеш? — обърна се Сел към вълка.

— Мирише на живо.

— Как? Нали казваше, че...

— Тогава беше пясък, но сега не е.

Борк се намръщи. Той дълго и изпитателно гледа вълка, сякаш търсеше да го уличи в измама. После, без да каже нищо, взе чист лист, отсипа малко от пясъка и го постави в микроанализатора. Пламна едно забележимо облаче. Борк погледна скалата на уреда и се обърна към Сел.

— Виждате ли?

— Тези цифри нищо не говорят.

— Те говорят за химичния състав и за строежа на обекта. И едното, и другото показва, че е минерал.

— А пясъкът е наистина красив! — Сел се наведе над масата. — Какви отблясъци... Гледайте, Борк! — възкликна Сел. — Не ви ли се стори, че...

— Те се движат — изведнъж потвърди вълкът.

Хората се отдръпнаха от масата и впериха очи в него с недоумение.

— Песъчинките отдавна мърдат.

— Борк, те се делят — гласът на Сел трепна. — Ето! Ето...

— Спокойно! — с точно и бързо движение Борк изсипа пясъка в епруветката. Източникът на зловещата миризма изчезна в джоба му и на Сел ѝ стана по-леко, сякаш бяха махнали от масата някакво влечуго. — Край! — задъхан каза Борк. — Може би няма нищо опасно. Възможни са и други обяснения. Нищо не се случи, те вече са затворени.

— А онази песъчинка? — възкликна Сел.

— Ще я намерим.

— Вятърът я отнесе — каза вълкът.

— Така... — ръката на Борк се протегна към информатора.

— Безполезно е — спря го Сел. — По-лесно е да се намери... всичко друго, но не и...

— Знам, но не виждам друг изход.

— Борк, ако някой може да я издири, това е само вълкът.

— Да — каза вълкът. — Ще я намеря, ако е още в града.

— Тогавя аз ще отида с него! Моите крака са поздрави!

— Но вие не разбирате вълка като мен! Вървете в лабораторията!

— Добре. В края на краищата градът може да се постави под карантина. Поддържайте връзка с мен!

... На горната площадка на зданието се разхождаше вятърът. В пролуките между облаците нервно мигаха звездите. Бледи, още беззвучни светкавици раздираха небето над хоризонта. Ноздрите на вълка жадно поемаха вятъра. Миризмите се мяркаха като редове на бързо прелиствана книга, на фона на далечния мирис на ливадите и горичките. От градските миризми най-ярко се открояваха изпаренията на смазочни масла, киселите миризми на металите, дразнещите с вкус на стъкло аромати на полимерите. Вятърът довяваше хиляди оттенъци и носът на вълка ги ловеше като локатор. Вятърът и помагаше, и пречеше. Помагаше му, защото довяваше миризми от километри далеч; пречеше, защото ги смесваше и прекъсваше слабите струи. Добре че поне менеше посоката си и от време на време спираше. Така вълкът можеше да души града, сякаш се носеше над него. Сел стоеше до вълка опъната като струна.

Тя знаеше, че Борк щеше да предприеме всичко възможно. Щяха да бъдат докарани и пуснати по следата специално обучени кучета. Веднага ще бъдат настроени на новата миризма и използвани всички лабораторни анализатори. Но тя бе уверена, че нито един апарат не може да се сравни с тънкото обоняние на вълка и нито едно куче не би проследило миризмата така, както вълкът, който разбира, макар и по-иначе може би от хората, целта на търсенето. Освен това сега всичко решаваха часовете, дори минутите.

Ловейки подозрителните струи, вълкът от време на време се раздвижваше, като че ли гонеше в тъмнината невидими пеперуди. Понякога дълго стоеше неподвижен. Светлините на града долу тревожно трепкаха в неспокойния въздух. Внезапно вълкът подскочи, ноктите му задраскаха по бетона.

— Улових я! Натам, натам...

След минута пристигна повиканият реалет. Машината ги понесе над града. Но във въздуха струята на миризмата се прекъсна. Сел напразно завиваше надясно, наляво, като ту снишаваше реалета над покривите, ту поемаше към висините. Най-после попаднаха пак на подозрителната струя и вълкът се оживи.

— По-надолу... още надолу.

Сел се поколеба. Долу беше вентилационният кладенец. Да лети ли към него? Правилата забраняваха.

Реалетът неподвижно висеше над отвора. Вятърът леко поклащаше машината като закотвена лодка. Отворът на вентилационната шахта беше малко по-широк от диаметъра на реалета.

— Дръж се, вълчо...

Реалетът полетя надолу като камък. Замяркаха се лампи, междуетажни прегради, изплашени лица по галериите.

Подземният етаж беше закрит с филтрираща решетка. Сел включи сирената и вкара реалета в надземния етаж. На половин километър се намираще транспортният шлюз. Намалила скоростта до минимум. Сел караше реалета над движещата се улица, точно над главите на хората. Отдолу се зачуха викове. „Какво ли си мислят за мен?“ — мярна се в ума ѝ. Очите ѝ се премрежваха от светлината. Боботенето на мотора отекваше в стените.

Най-после шлюзът!

— Усещаш ли миризмата?

— Да, да.

Вълкът дишаше, като че ли бе тичал дълго. Преследването на врага, който заплашваше Сел, го вълнуваше. В подземния етаж бяха разположени транспортните артерии, складовете и комуналните служби. Стените на тунела ограничаваха видимостта. Да летят тук бе направо лудост. Сел поведе реалета по онази страна, където не можеше да се появи насрещният експрес. Той щеше да мине край тях само на два метра от лявото крило на реалета. Беше много рисковано, но Сел реши, че ще успеят някак да се разминат, ако се срещнат.

Грохотът ги настигна в мига, когато се показа перонът. Тя успя да дръпне машината встрани и се понесоха над перона. Чакащите експреса хора се разбягаха изплашени. По-нататък нямаше смисъл да летят. Сел и вълкът изскочиха от реалета. Някой завика подире им, но те не обръщаха внимание. Да, такава паника още никога не бе предизвиквал. Вълкът тичаше по зиг-заг. Сел едва успяваше да го следва. Стълба, преход, пак стълба... Сел почна да се задъхва. Вълкът забави крачка. Хората край тях заставаха като статуи.

Квадратна площадка. Вратичките на единия асансьор се разтвориха. С два великолепно скока вълкът се вмъкна преди Сел. Някаква стара жена, тъкмо се канеше да влезе в кабината, се отдръпна с вик.

— Какво има, вълчо...

Рязката болка в гърдите пречеше на Сел да говори. Вместо отговор вълкът сложи лапа върху обувката на жената.

— Вие... вие... — жената се задъхваше от негодувание и страх.

— Извинете, вдигнете си, моля, крака...

Тъй като жената бе загубила и ума, и дума, Сел сама вдигна крака ѝ. В шева на подметката тя видя две познати песъчинки. Наоколо се бяха насъбрали възмутени хора.

— Извинете! — подхвърли Сел на жената и другите, като вадеше джобния си видеофон. — Борк, намерихме ги, намерихме! — завика тя, щом светна екранът.

— Колко? — последва припряно въпрос.

— Две!

— Сел, може би са три.

— Толкова ли е сериозно?

— Размножавайки се, те поглъщат топлината. Могат да замразят планетата. Никога не бих повярвал, че е възможно подобно нещо. Но фактите... Ние сме самонадеяни глупаци, осмеляваме се да съдим, без да подозираме колко малко знаем... Търсете, Сел, търсете! Сега ще обявим на всички... Викат ме, извинявайте!

Хората, които бяха чули разговора, побързаха да направят път на момичето.

— Почваме всичко отначало, вълчо! — тихо каза Сел.

Когато се изкачиха горе, бурята вече бе започнала. Светкавиците се пречупваха в прозрачните плоскости на стените, отблясъците им пълзяха по куполите и арките; тътнеха гръмотевици. Водните струи ту блясваха като сребро, ту изчезваха в тъмнината.

Дрехите на Сел се намокриха, щом излязоха на откритата площадка. Вълкът дълго се въртя наоколо, но нищо не подуши. Седнаха в реалета. Времето минаваше, ръцете на Сел изтръпнаха да стиска кормилото. Ноздрите на вълка се раздуваха като мех, никога досега не бе напрягал така способностите си. От време на време му се струваше, че е уловил следата.

„Наляво, нагоре, надолу, надясно! — Сел изпълняваше като автомат. Навярно за първи път в историята човек се подчиняваше така безпрекословно на вълк. — Не, не е същата миризма. И все пак е съвсем необикновена. Не е на стомана, нито на дърво...“

— Наляво.

Сел послушно зави.

— Нагоре! Спусни се! По-близо!

— По-близо не може. Ще се врежем в зданието.

— Трябва.

— Сигурен ли си?

— Странна миризма.

— Ако песъчинката се е намокрила, миризмата ѝ може да се е променила неузнаваемо, не като на земните материали. Това ли искаш да кажеш?

— Може би.

— Накъде да карам?

— Нагам!

Тесен корниз опасваше зданието. „Онова“ се намираще нейде по средата на корниза. По стъклената стена не можеха да се изкачат.

Оставаше да кацнат с реалета на висящия балкон и оттам...

Балконът беше малко по-широк от реалета. Вълкът изскочи, щом Сел отвори вратата. Вятърът я тласна обратно на седалката. Вълкът се промуши през парапета. Сел погледна надолу и ѝ стана страшно. Но вълкът вече вървеше по корнизата, сякаш беше дъска, сложена на земята. Дъхът на Сел замря. Метър, още един, още, още... Вълкът се спря.

„Защо се бави?“ недоумяваше Сел. Не се решаваше да викне, за да не го уплаши. Вълкът вдигна глава. И изведнъж Сел разбра: вълкът бе намерил онова, което търсеха, но не можеше да го вземе — липсваха му послушните човешки пръсти, ония забележителни, нежни и гъвкави творения на природата.

Вълкът се връщаше по корнизата. Носът му допря коляното на Сел. Думите бяха излишни. Той настояваше тя да действа. Сел прехвърли крак през перилата. Движеше се като в треска и в същото време със странно спокойствие. Опря гръб о зданието. Стъпалата ѝ се поместиха на корнизата. Знаеше, че не бива да гледа надолу. Направи крачка, още една. Колкото по-силно се опираше о зданието, толкова по-осезаемо ставаше поклащането му. Амплитудата на люлеенето беше нищожна, но нарушаваше равновесието, което с мъка пазеше Сел. Сега вече се олюляваше и Космическата кула. Тъмната бездна привличаше Сел като магнит. Затвори очи. Всичко изчезна, остана само равномерното люлеене на стената, тялото бавно се нагласяше към ритъма на поклащането, съзнанието търсеше равнодействащата, която би му дала устойчивост. Със затворени очи Сел направи няколко крачки. Всичко беше много просто, ако не беше въображението. Защо ли си затвори очите, щом във въображението ѝ веднага се появиха и пропастта долу, и тесният корниз, и падането в бездната, започващо със слабост в краката...

Въображението натрапваше на тялото своя трескав ритъм. Тръпки полазиха Сел. Тя се заклати, загубвайки равновесие, задъха се от ужас. Нечии здрави зъби я стиснаха за глезена. Сел облекчено въздъхна. Призраците отлетяха. Вълкът стискаше крака ѝ като с клещи. Отмалялото тяло изведнъж получи опора.

Сел не се решаваше да отвори очи, почиваше си от зловещата игра на въображението, едва сега разбра цялото безумие, самонадеяността, тласнали я към корнизата. Само решителност и мъжество не достигаха, нужен беше и опит отдавна щеше да бъде долу,

ако не беше опората, която и даде вълкът, ако не беше чувството за реалност, което той й възвърна.

Тя премести единия си крак, издърпа другия. Не бива за нищо да мисли, трябва само слепешката да се движи, подчинявайки се на насочващата хватка на вълка. Щом изчезна страхът и угасна въображението, тялото вече само пазеше равновесие. Най-последно леко стискане и подсказа: „Стоп!“ Предстоеше най-трудното — трябваше да отвори очи и да погледне надолу.

Светкавици непрекъснато раздираха небето. Сел гледаше само грапавата, измита от дъжда плоскост на корниза, стори й се, че вижда песъчинката, прегъна коляно, пренесе тежестта на него, каменната плоскост се уголеми, приближи се. Сега Сел ясно видя песъчинката, лежеше съвсем наблизо и потрепваше от падащите капки. За известно време светкавиците стихнаха, после се появиха изведнъж няколко. Песъчинката заблестя като диамант, Сел бързо протегна ръка.

... Когато се озоваха пак на площадката, Сел се опря на стената. Подът се люлееше, ръката й се облегна на гърба на вълка. Сърцата им биеха еднакво лудо.

Долу лежеше умитият от дъжда град. Техният град. Успокояващо потропваха дъждовните капки. Подът престана да се люлее и тя вече здраво стоеше на него.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 6 от 1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.